

Projecte
Solaris

Eumo Editorial. Pl. de Miquel de Clariana, 3 - 08500 Vic. Tel. 93 889 28 18 - Fax 93 889 35 41 -
www.eumoeditorial.com

Edicions del Bullent. C. de la Taronja, 10. 46210 Picanya. Tel. 96 159 08 41 - Fax 96 159 08 45

GUIA DIDÀCTICA

15

L'ASCENSOR OKUPAT

PER ENTENDRE ELS CIRCUITS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS
ELEMENTALS

FLOR REY TEJEIRO - JOAN ORRIOLS I CODINA

PRESENTACIÓ DEL TEMA CIENTÍFIC

És un fet que cada vegada depenem més dels aparells elèctrics i, per tant, es fa necessari conèixer mínimament els mecanismes que els governen, i també les magnituds bàsiques i les relacions que s'estableixen entre elles. El mateix podríem dir dels aparells electrònics, presents també en la nostra vida de cada dia. I més encara d'estris tan antics com les palanques i les politges, que perduren i perduraran perquè intervenen en el funcionament de la majoria de les màquines que ens envolten. Amb aquestes consideracions, la novel·la parteix del circuit elèctric simple fins arribar a circuits més complexos relacionats amb el funcionament de l'ascensor.

INTRODUCCIÓ A LA TRAMA LITERÀRIA

La pràctica de viure en un món tecnològicament avançat fa que sovint ni tan sols no ens preguntem sobre el funcionament dels aparells que constantment fem servir. Però, què passaria si un dia ens quedéssim tancats en un ascensor i no tinguéssim l'ajut de tècnics experts per reparar l'avaría?

Així, per pur atzar, és com comença l'aventura que porta un grup d'okupes a conèixer el funcionament de l'ascensor.

La mateixa condició de marginalitat social dels protagonistes de la novel·la provoca que allò que va començar com un joc arribi a tenir una importància vital en el seu dia a dia. D'aquesta manera, tota una colla d'okupes acaba interessada en esbrinar els mecanismes de l'ascensor per utilitzar-lo amb intencions obscures que la trama de la novel·la anirà desvetllant.

UBICACIÓ A L'ESO

Considerem que el moment idoni per a l'assimilació d'aquests coneixements és el tercer curs de l'ESO.

Tanmateix, es requereixen uns coneixements previs dels components i magnituds del circuit elèctric senzill.

OBJECTIUS GENERALS D'ETAPA

Conèixer els elements essencials del desenvolupament científic i tecnològic, valorant les seves causes i les seves implicacions sobre la persona.

OBJECTIUS TERMINALS

- Definir els trets fonamentals del circuit elèctric senzill i de la connexió en sèrie i en paral·lel, així com les magnituds i unitats.
- Manifestar interès per la literatura com a mitjà per interpretar la realitat.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Conèixer les necessitats individuals i socials més properes i les solucions més adequades que ofereix el patrimoni tecnològic del propi entorn.
- Consultar el diccionari i altres fons sobre els conceptes bàsics relacionats amb els circuits elèctrics i electrònics bàsics.
- Utilitzar la lectura com a via per a la recerca d'informació.
- Reconèixer els trets bàsics del llenguatge narratiu.
- Observar la importància dels registres lingüístics en la caracterització dels personatges.

CONTINGUTS TRANSVERSALS

- Valorar les persones independentment de la seva raça o ideologia.
- Rebutjar les actituds discriminatòries o violentes.
- Valorar el paper del grup com a reforç de la personalitat individual.
- Evitar l'ús sexista del llenguatge, acostumant-se a llegir i a utilitzar els substantius col·lectius.

ACTIVITATS D'APRENENTATGE I AVALUACIÓ

Àrea de Tecnologia

Bàsicament, cal experimentar amb els circuits elèctrics descrits en els diversos capítols, per comprovar pràcticament la teoria descrita i els circuits dibuixats.

- Amb una pila, una bombeta i els diversos elements de comandament, construïu els circuits elèctrics descrits a la novel·la, i experimenteu innovacions segons el vostre interès i coneixements.
- En el circuit del LED i la resistència, corroboreu amb un voltímetre la relació de les tensions en la connexió de receptors en sèrie.
- Construïu una politja simple, col·loqueu un pes en un extrem de la politja i experimenteu la utilitat del contrapès per la quantitat d'esforç que estalvia.

Àrea de Llengua

- Analitzeu el tipus de narrador que intervé a la novel·la i les implicacions lingüístiques d'aquest punt de vista narratiu: registres lingüístics utilitzats.
- Indiqueu a la novel·la quins són els moments climàtics o de màxima tensió i quins els moments anticlimàtics. Quins elements actuen com a provocadors en tots dos casos?
- Anoteu cinc paraules d'argot i cinc paraules d'ús col·loquial, tretes de la novel·la. Quina diferència existeix entre elles?
- Sintetitzeu l'actitud dels okupes davant de la societat, que expressen l'Andrea i el Ximo al llarg de la novel·la.
- Per grups, feu un estudi de les línies de pensament dels okupes i dels skins. A continuació feu un debat exposant en quins aspectes hi esteu a favor o en contra.
- Feu servir la imaginació i escriviu, cada un, un final diferent a la novel·la.

VOCABULARI BÀSIC

ascensor	connexió en sèrie	imant	quadre de maniobres
bombeta	connexió en paral·lel	interruptor	relé
cable	corrent elèctric	led	resistència
circuit tancat	energia elèctrica	màquina simple	tensió
circuit de seguretat	energia mecànica	motor elèctric	transformador
circuit obert	força	pila	volts
circuit elèctric	força motriu	politja	
commutador	força resistent	prototip	

BIBLIOGRAFIA

- Galileo 2000*. Àrea de Tecnologia. Educació Secundària Obligatòria
VAN VALKENBURGH; NOOGER-NEVILLE, *Electricitat Bàsica*, part 2^a i 5^a. Barcelona: Marcobo SA. 1975.
- NOVAK, J. D.; GOWIN, B. *Aprendiendo a aprender*. Barcelona: Martínez Roca, 1988.
- BRIDGMAN, R. *Electrónica*. Madrid: Ciencia Visual Altea, 1994.
- Iniciació al conte literari*. Antologia a cura d'Alfred Sargatall. Barcelona: Laertes, 1988 (2a. edició). Col·lecció Glanco.
- CASSANY, D. *Reparar l'escriptura. Didàctica de la correcció de l'escrit*. Barcelona: ICE, UB / Graó, 1993.
- CASSANY, D.; LUNA, M.; SANZ, G. *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó, 1993.